

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ข่าวสด	10 ต.ค. 2549	-	-	1,16

แก้ปลาป๋องม้วนนิม ปลาทุแทนชาร์ดิน

นิพนธ์จากปลากระป๋องเมืองไทย
อาจารย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ แจกความ
ดำเนินคดีกับปลา □ อ่านต่อหน้า 16

● ปลากระป๋อง □ ต่อจากหน้า 1

กระป๋องชื่อดัง 4 ชนิด 3 ยี่ห้อ ชื่อหาผลกปลาชาน
ทั้งประเทศ หลอกว่าใช้ปลาชาร์ดินในการผลิต ที่แท้
นำปลาทุแทนมาทำแทน ทางบริษัท ผู้ผลิตบางบริษัท
ได้ถูกเรียกมาสอบ ขอมรับและชี้แจง อ้างว่าได้ดำเนินการ
มานานกว่า 5 ปีแล้ว แต่ไม่เปลี่ยนเพราะ
คนไทยเคยชินกับคำว่าปลาชาร์ดิน

เมื่อเวลา 13.00 น. วันที่ 9 มี.ค. ขณะที่ พ.ต.ท.
คมเดช จันทรมณี พนักงานสอบสวน สภ.อ.สันทราย
จ.เชียงใหม่ กำลังเข้าเวรอยู่นั้น นายอภิสิทธิ์ สุวรรณ
รักษ์ อายุ 35 ปี อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยแม่โจ้
คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ นำ
ผลิตภัณฑ์เป็นปลากระป๋องจำนวน 4 กระป๋อง จาก 3
ยี่ห้อ ประกอบด้วย ผู้ดีปลาชาร์ดินทอดราปลาเยี่ยม,
ปลาชาร์ดินราดพริกตราปลาเยี่ยม, ปลาชาร์ดินในซอส
มะเขือเทศราดนางเงือกคู่ และปลาชาร์ดินราดพริก
ยี่ห้อทีซีบี (TCB) เข้าแจ้งความกับพนักงานสอบสวน
ให้ดำเนินคดีกับผู้ประกอบการปลากระป๋องยี่ห้อหรือ
ตราดังกล่าว รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งหน่วยงานของ
รัฐ ในข้อหาร่วมกันหลอกลวงประชาชน ทางพนักงาน
สอบสวนได้รับแจ้งความไว้และดำเนินการตาม
กฎหมายต่อไปตามที่ผู้เสียหายมาร้องทุกข์กล่าวโทษ

นายอภิสิทธิ์ เกิดพบว่า การเดินทางมาแจ้งความ
ดำเนินคดีกับผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการ
ผลิตและอนุญาตในการผลิตและรับรองการผลิตปลา
กระป๋องยี่ห้อดังกล่าวนั้น เพราะว่าปลาที่บรรจุอยู่ใน
กระป๋องดังกล่าวไม่ใช่ปลาชาร์ดินอย่างที่ระบุในฉลาก
ติดข้างกระป๋องแต่อย่างใด เป็นปลาชนิดอื่นที่เขาทำ

เป็นการหลอกลวงประชาชนและผลิตสินค้าปลอม มี
เจตนาโฆษณาของที่ไม่เหมาะสมอยู่ด้านนอกกับสินค้าที่
บรรจุอยู่ภายในไม่เหมือนกัน โดยเบื้องต้นตนได้ส่ง
เรื่องทั้งหมดไปยังสคบ. ให้มีการตรวจสอบแล้วและมี
การตรวจสอบโดยสคบ.เรียบร้อยแล้ว ผลออกมาว่า
ปลาที่บรรจุอยู่ในปลากระป๋องยี่ห้อดังกล่าวไม่ใช่ปลา
ชาร์ดิน แต่เป็นกลุ่มปลาหางแข็ง หรือปลาทุแทน ซึ่ง
ไม่ตรงกับที่ได้โฆษณาไว้ข้างกระป๋อง ผู้ประกอบการ
ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบรวมทั้งหน่วยงานของรัฐที่มีตรา
ประทับอยู่ข้างกระป๋องด้วย ซึ่งเมืองไทยที่รู้จักปลา
ชาร์ดินจริงๆ นั้นคงจะน้อย ไม่สามารถแยกแยะได้ว่า
ปลาชาร์ดินกับปลาหางแข็งหรือปลาทุแทนนั้นเป็น
อย่างไร

นายอภิสิทธิ์ กล่าวต่อว่า สำหรับคนนั้นเป็นคน
ทำงานในเขตพื้นที่สุราษฎร์ธานี เมื่ออยู่ในเขตสุราษฎร์ธานี
ก็ไม่มีอะไรจะกินจึงต้องซื้อปลากระป๋องไปกินกับ
คณะนักศึกษาไปทำกิจกรรมโดยซื้อไปจำนวนมาก
ก็พบว่าปลากระป๋องที่บรรจุอยู่ภายในกระป๋องที่ได้ซื้อ
ไปรับประทานในช่วงออกพื้นที่นั้นไม่ใช่ปลาชาร์ดิน
อย่างที่โฆษณาไว้แต่อย่างใด จึงได้เก็บตัวอย่างไว้
และได้ออกมาหาซื้อเก็บไว้ตามร้านทั่วไปในตัวเมือง
พบว่าเหมือนกันหมดคือหลอกลวง การมาแจ้งความ
วันนี้ก็เพื่อให้ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการรวมทั้งผู้ที่
เกี่ยวข้อง ให้รับผิดชอบกับสิ่งที่ตัวเองได้กระทำไป
ต้องออกมารับผิดชอบกับสังคม ซึ่งผลการตรวจสอบ
ประเภทปลาที่บรรจุอยู่ในกระป๋องที่ส่งไปตรวจสอบ
ยังหน่วยงานเช่น สคบ. สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่,
ด่านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์วิจัยและตรวจ
สอบคุณภาพสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ จ.สงขลา
ผลออกมาเรียบร้อยแล้วว่าไม่ใช่ปลาชาร์ดิน อย่างที่
โฆษณา และยังรวมถึงอีกหลายยี่ห้อที่กระทำแบบ
เดียวกัน ปกติแล้วปลาชาร์ดินนั้นไม่ได้ราคาแพง
ราคาเทียบกับปลาหางแข็งหรือปลาทุแทนราคาที่ไม่ได้
แตกต่างกันมากมาย แต่ว่าวัตถุประสงค์ก่อนข้างจะหา
ทางผู้ประกอบการจึงมักจะนำปลาหางแข็งหรือปลาทุแทน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ข่าวสด	10 ส.ค. 2549	✓	-	1, 16

แนวมาลักไถ่นำมาบรรจุผลิดขายแล้วอ้างว่าเป็นปลา
ชาร์คิน

“สำหรับเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพนั้นไม่มี เนื้อ
ปลาเมื่อรับประทานเข้าไปแล้วเหมือนๆ กัน แต่ว่าสิ่ง
ที่อยากให้ผู้ประกอบการได้รับคิดชอบคือ คนไทยไม่
ได้ไปทุกๆ คน ที่จะไม่รู้ว่าปลาที่นำมาบรรจุให้เรา
กินอยู่นั้นเป็นปลาอะไร เป็นเรื่องของผลประโยชน์
ทางธุรกิจมากเกินไป ใช้ปลาอะไรในการผลิตการ
บรรจุน่าจะแจ้งหรือโฆษณาไปตามความจริง ไม่ใช่มา
หลอกลวงประชาชนแบบนี้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่
ออกตรา อย. ให้กับปลากระป๋องพวกนี้ด้วยไม่รู้
ออกให้ได้อย่างไร ทางอย.เองก็ต้องรับผิดชอบ การมา
แจ้งความครั้งนี้ค่าเสียหายที่จะเกิดขึ้นทั้งหมดในส่วน
ของสังคมไทยไม่ใช่ตัวผม จะต้องเป็นผู้ได้รับ ผู้
ประกอบการเมื่อยอมรับผิดแล้วก็ต้องออกมาในรูปแบบ
ของกองทุนโดยที่ผู้ที่กระทำผิดเหล่านี้ต้องดูแล
รับผิดชอบและดูแลกองทุนนี้ในการที่จะจัดสรร คงจะ
มุ่งเน้นไปในเรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภค ส่วนค่า
เสียหายที่จะต้องชดเชยให้กับสังคมนั้นอย่างน้อยที่สุดก็
ขึ้นอยู่กับกำลังการผลิตของแต่ละโรงงาน เป็นเท่าไร
ซึ่งเราเองสามารถที่จะย้อนกลับไปว่าเขาผลิตได้วันละ
กี่กระป๋อง กระป๋องราคาละเท่าไร นั่นคือราคาที่เขา
ต้องชดเชยให้กับสังคมไทย เขาผลิตไปเท่าไรเขาก็
ต้องจ่ายคืนมาเท่านั้นคืนมากับสังคม และสังคมจะ
เป็นคนจัดการเองว่าเขาส่วนนั้นมาใช้อย่างไร ใน
อนาคตต่อไปปลาต้องตรงกับวัตถุที่ผลิต เพราะ
สังคมไทยคนไทยควรที่จะได้รับความเป็นธรรมจาก
ผู้ผลิตเหล่านี้ที่เขาเปรียบประชาชนมานานแล้ว คน
ไทยจะต้องได้รู้ข่าวสารที่เป็นจริง ไม่โดนหลอกล
วงอย่างนี้อีก” นชอภินันท์ กล่าว

พ.ต.ท.คมเดช จันทรมณี พนักงานสอบสวนผู้รับ
เรื่องแจ้งความไว้เปิดเผยว่า คดีนี้ประเด็นความคิด
นั้นจะเป็นเรื่องของความผิดตามพ.ร.บ.คุ้มครองผู้
บริโภค คือใช้วัตถุบรรจุไม่ตรงกับฉลากที่โฆษณา
หรือระบุ เรื่องนี้ทางพนักงานสอบสวนจะรับเรื่องไว้
และตรวจสอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น
อย. สำนัก งานคุ้มครองผู้บริโภค, สาธารณสุข, ผู้
ร้องทุกข์กล่าวโทษ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งหมด เพื่อเป็นข้อมูล ในการดำเนินคดีตามกฎหมาย
หมายกับผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่
เกี่ยวข้อง กรณีผลิตภัณฑ์ปลากระป๋องที่ผู้เสียหายได้
เดินทางมากล่าวโทษร้องทุกข์ นอกจากผู้ประกอบการ
การแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยอย.ที่ออกตราขายให้
กับผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ ทางเราก็จะเรียกมาสอบ
ด้วยว่าการตรวจสอบมีมาตรฐานอย่างไร หากพบว่ามี
ความบกพร่องในส่วนของผู้เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ต้อง
ดำเนินการด้วย

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับเอกสารที่ศูนย์วิจัยและ
ตรวจสอบคุณภาพสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ
จ.สงขลา โดยน.ส.นิศานาถ คันทัยย์ นักวิชาการ
ผลิตภัณฑ์อาหาร 6 ว. วิทยาการแทน ผอ.ศูนย์
วิจัยฯ ผู้ตรวจสอบในเบื้องต้นได้ทำการตรวจสอบ
ผลิตภัณฑ์ปลาชาร์คิน รวดพริกตราที่ซีบีและผลิต
ภัณฑ์ปลาชาร์คินในซอยมะเขือเทศ ครัวนางเจือ
แล้ว และได้เรียกบริษัทผู้ผลิตมาสอบและทำการตรวจ
สอบเรียบร้อยและได้ส่งผลตรวจมายัง ผอ.กองการ
ตรวจสอบรับรองมาตรฐานคุณภาพสัตว์น้ำและผลิต
ภัณฑ์สัตว์น้ำที่ จ.เชียงใหม่ โดยระบุไว้

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ข่าวสด	110 ต.ค. 2549	—	—	1,16

อ้างอิงหนังสือที่ ขม. 0027.004/610 ลงวันที่ 31 ม.ค.49 ซึ่งสำนักงานสาธารณสุข จ.เชียงใหม่ ได้รับการร้องเรียนจากผู้บริโภคว่า ผลิตภัณฑ์ปลาชารดินราดพริก คราฟิซิปี่ ที่ผลิตโดยบริษัท ทอริคอลแคนนิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีส่วนประกอบสำคัญไม่ตรงตามที่แสดงไว้บนฉลากนั้น ศูนย์วิจัยฯ ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปลาชารดินราดพริกดังกล่าวเป็นปลาหูแขก ซึ่งทางบริษัทฯ ยืนยันว่ามีการผลิตและจำหน่ายปลาชารดินราดพริกโดยใช้ปลาหูแขกเป็นวัตถุดิบมานานแล้วกว่า 5 ปี และหากใช้ปลาหลังเขียวผลิตปลาชารดินราดพริกจะทำให้คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์แตกต่างจากเดิมและอาจไม่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

อนึ่ง ศูนย์ฯ สงขลา ได้ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ปลาชารดินยี่ห้อโรซ่า สามแม่ครัว พีพี ปุ่มปุ๋ย และ เทสโก้ โลตัส พบว่า มีการใช้วัตถุดิบในการผลิตที่ไม่ใช่ปลาหลังเขียว เช่น ปลาหูแขก ปลาหูฉลาม ปลาตาโต เช่นเดียวกัน โดยผู้ผลิตให้เหตุผลว่า ที่ผ่านมามีผู้บริโภคเคยชินกับชื่อปลาชารดิน และบริษัทฯ ที่ผลิตผลิตภัณฑ์ปลาชารดินที่จำหน่ายในประเทศส่วนใหญ่จะใช้วัตถุดิบดังกล่าว ซึ่งผู้บริโภคยอมรับมาเป็นเวลานานแล้ว แม้แต่ผู้บริโภคในประเทศเช่น ออสเตรเลีย, อเมริกาใต้, แอฟริกา ก็ยอมรับวัตถุดิบที่ผลิตจากปลาหูแขกแต่ใช้ชื่อปลาชารดิน ยกเว้นสหภาพยุโรป ดังนั้น หากประสงค์จะควบคุมไม่ให้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมาจากวัตถุดิบดังกล่าวใช้ฉลากปลาชารดิน เห็นควรแจ้งให้ผู้บริโภคและผู้ผลิตปลาชารดินทั่วประเทศทราบเพื่อปฏิบัติให้ตรงกัน

ปลาหูฉลาม นายอดิศักดิ์ สุวรรณรัตน์ อาจารย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เข้าแจ้งความที่ตึก อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ให้ดำเนินคดีกับปลากระป๋อง 3 ยี่ห้อขอหาผลกักวาง เพราะตรวจสอบพบว่าปลาในกระป๋องเป็นปลาหูฉลาม ไม่ใช่ปลาชารดินของที่ระบุในฉลากด้านข้าง เมื่อวันที่ 9 มี.ค.